

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóháza:
Szombathely tér 2. Telefonszám: 124.

Szerkesztő: Dr. Kiss Pál

Alapítvány: DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYSÉN:
Fél évre 7 korona | Egy hónap 1 K 20

A háboru hirei.

Hivatalos. Érkezett este 10 órakor.

BUDAPEST, február 27.

Keleti harctér:

Az arcvonal egyes szakaszain élénkebb tűzérési tevékenység és ráuk nézve kedvező járőr-vállalkozások.

Olasz hadszíntér:

Különös esemény nem történt.

Délkeleti hadszíntér:

A Wojusa mentén nem történt különös esemény.

Höfer altábornagy,

a vezérkari főnök helyettese.

Német vezérkar legújabb jelentése.

BERLIN, február 27.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Ipre és Somme közötti arcvonalunk ellen intézett számos angol előretörés során az angolok csak egy alkalommal jutottak árkainkba ellentámadásukkal kiverték. Arrástól keletre benyomuló ellenséget a tűzérési tűz csak kevés szakaszon emelkedett túl a rendes mértéken.

Keleti harctér

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonalára: Csökkenő hidegbe többszörösen élénkebb volt a harci tevékenység mint az utóbbi időben.

Macedón harcvonal:

Lényeges esemény nem történt.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Kiegyezés — husz évre

A pártok tárgyalása. — Az ellenzék nagy akcióra készül. A két kormány kompromisszójára. — Nincs már helye a titkolózásnak. — Junktim a kiegyezés és a német szerződés között?

As orszákok és a magyar ipar és a két állam megerősödésének termelési feladatai, ötven millió fogyasztónak megelégedéséről két állam népeinek élelmezéséről dönt a kiegyezés és a mindnyájunk buszába végző döntés úgy látszik, hogy az érdekeltek széles rétegét elfogadta meg nem kérdések a kérdések tárgyalását, tehát az érdekek széles rétegét a kérdés meg nem kérdések a kérdések tárgyalását, tehát az érdekek tisztázását a tárgyalók eleve megállították.

A jelek arra vallanak, hogy a kiegyezéssel a változtatások során Tiszának is, Clamnak is sikere volt. Bizonyára sikere a kiegyezés az agráriumnak és a banktörvénynek is de az ország a kiegyezéstől olyan sikert vár a melyeket a fogyasztó milliók a sejtát javukra nyújthatnak fel. Mindnyájunk érdekében, mindnyájunk életfeltételeinek alakulásáról van most szó s a mikor a titkos lü politika elvisehelhetetlenségét valjék már Európában, Magyarországon parlamentjének a belpolitikai titkosság inangurálására vissza kell utasítani.

A jelek arra mutatnak, hogy az így is fog történni. A beszélgetések melyeket a parlamenti ellenzék vezetőivel folytatunk, reménytel engednek arra hogy a kiegyezés létrejöttének műhelytitkaiba is belelátunk majd s olyan kiegyezés, amely az ország ipari fejlődését nem segítik s a fogyasztók millióinak megelégedési feltételeit romlja — a parlamentben keresztülmenni nem fog.

As ország népe a kelet élelmezésbevitelét elől a háborus tájékozatlanság közepette husz évre eleve el nem sahatja magát s gazdasági önrendelkezési jogáról a háborus tájékozatlanság idején le nem mondhat.

S az a képviselőház, mely megbízatását rendkívül visor-ryok között, saját maga válasza-

lónak megelégedése nélkül hozhatók, olyan kiegyezésre, mely az ország szabad elhatározását husz évre kéri meg, illetékes és feljogosítottak nem érezheti magát.

A kormány az új kiegyezés kérdésében közreadott kompromisszójára felborodását és megátalkoztatott az ellenzék pártjánál.

A pártok, amelyek vasárnap rendezésként ülések voltak, tegnap megteltek s az ellenzék képviselői a legnagyobb elkeseredettséggel sajtózták is azt a tényt, hogy Tisza a nemzetnek ebben a vitális kérdésében bujdosít játszik velük és az egész magyar közvéleménnyel.

Bár még semmiféle ellenzék értekezlet nem volt arról, hogy miképp indítsák meg a harcot, már most látni hogy igen nagy akció fog megindulni a háború, amely kiszélesíti és meghosszabbítja a kormány, jelentésnek eddig lanya vitáját.

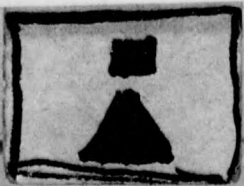
Apponyi Albert grófot, az egyetemes függetlenségi és 48-as párt vezérét, aki ezt a kérdést több interpellációval a felsőházban tartotta rendkívül elkeserítette a kormány önkényes eljárása, de a 67 esek is, akik pedig Tiszával egyesülve kiegyezési állásponton állnak, érelhetetlenek és látszólag tartják a kormány eljárását.

A makói dijnokok háborus segélyéről

Mit ír a dijnokok lapja?

Szegény makói dijnokok! S-hogy sem tudnak hozzá jutni háborus segélyükhöz. Erre val legalább a következő közlemény, melyet szerint vettünk át a dijnokok országos egyesületének közlönyéből.

Az érdekes közlemény rem valami jó színben tünteti fel városunk vezetését a miniszter előtt a ki előtt küönben sem lehet valami jó híre a mi sok ügyel bajjal küzdő városunknak. Az érdekes közlemény a következőképpen hangzik:

Makó város polgármestere egy díjoknak sem adta meg a 300 és 450 koronás háborússegélyt. Ezt a határozatot a díjakok megfélembzték a vármegye közigazgatásához mely utasította a polgármestert, illetve a városi képviselőtestületet, hogy a segélyt fizesse ki. A jászivá polgármester azonban erre nem volt hajlandó és apellált az ellen. Ez ügyben a következő panaszt tették a belügyminiszternél:

2814917. Budapest, 1917 febr. 8.
Nagyméltóságú Belügyminiszter
Ur! Kegyelmes Urak!

Makó város polgármestere egy díjoknak sem fizette ki a háborússegélyt. A kifizetést asszal tagadta meg, hogy a díjakoknak ugyanis felemelte a napidíjait, tehát háborússegély nem jár.

Ezen kegyetlen intézkedés ellen az összes városi díjakok felbbezzést adtak be Csanád vármegye törvényhatóságához és az idecsatolt határmat szerint a törvényhatóság a polgármester intézkedését, illetve a városi képviselőtestület határozatát, megsemmisítette és utasította, hogy a háborússegélyt fizesse ki a díjakoknak.

A jöleltű polgármester nem nyugodott bele ezen igazságos határozatba, hanem ennek a megsemmisítését kérte.

Es az eljárás során az egész országban. Ehez igazán nem kell kommentár.

Mely tisztelettel esedezünk Excellenciához, kegyeskedjék Makó város polgármesterét utasítani, hogy a díjakoknak 1916. január 1-től járó háborússegélyt haladéktalanul fizesse ki.

Megunkat kegyes jóindulatába ajánlva, vagyunk mely tisztelettel aláíratos önelgái

Süllő József, Frisch Lajos, titkár, elnök.

Es a kis írás astán alapesan megmondja a miniszternek, hogy milyen szöveg jóindulattal kezelik nálunk a legkisebb existenciák a díjakok ügyét.

Jöjjenek újból a darabontok!

Az ellenzék felmentta a pártközi békét. — „Csak katonai diktatúrával lesz husz éves kiegyezés” — Apponyi és Károlyi interpellációja.

A kiegyezés életbe vágóan fontos kérdésben a kormány magatartása, nagyteku titkolódása, az Auszriából érkező hírek, az osztrák sajtó féktelen öröme afelött hogy mint szabadon irhatják, husz esztendőre kötötték meg a kiegyezést, nagy viharok magvát vetette el a magyar közömben és a magyar parlamentben.

Az ellenzék vasórai bejelentéséből, hogy ha a kiegyezésről szólnya kelt hírek valónak hisz nyulnak úgy késhagyiz monó harcot folytatnak, felmondják a pártközi békét, a kiegyezés törvénybe iktatását megakadályossák úgy, hogy Magyarországon csak katonai diktatúrával lesz lehetséges a husz éves kiegyezést keresztül erőszakolni.

Apponyi Albert gróf mondta el először interpellációs beszédét. Felolvassa a tegnap megjelent felhivatalos komünikét, mely szerint a kiegyezési tárgyalásokban előzetes eredmény értezt el. Most már megkezdik a külföldi államokkal, nevezetesen Németországgal való tárgyalásokat is. Eddig szólt a felolvasott komüniké.

Nem lehet tovább hamályban maradnunk, mondotta Apponyi Albert, a nemzet örendekesési jogát meg kell óvni, mert ennek a kormánynak azt nincs joga elkövetni. E hadja interpellációját.

Meglelése a tényeknek a lapok ama híre, hogy a két kormány között megkötötték a kiegyezést, ha igaz, minő alapon, mennyi időre, a nemzeti képviselői jogkörének és a nemzet szabad elhatározásának milyen biztosításával történt a megkötés.

Károlyi interpellációjá kövélkezett azután. Ha csakugyan husz évre kötötték meg, úgymond, a kormány a kiegyezést, akkor minden pártközi békét felmondunk, ha a kormány nem megy bele a provokációba, ha visszatér adatai nélküli hatalmával, akkor felváltjuk a legkisebbhatóságos barcot, minden eszkő hsz hozzá nyulunk, hogy megakadályozzuk azt.

Tizza kijelentésére Apponyi válaszolt. Az osztrák vezér kitérő öremmel köli, hogy a kiegyezést husz évre megkötötték. El a parlament nem a nemzet megbirozza csak szükségsszerűen gondoskodik a háboru alatt a nemzetről, de nincs joga ily nagy horderejtű kérdések elintézésére.

Ha ilyen merészléte van szó, akkor ő is a legszélesebb szakkörökkel fog ellene küdeni.

Utána Károlyi Mikály gróf válaszolt Tizzaának. A miniszterelnök nem osztotta el a kormányt úgymond, de felelt az aggodalmakat.

Ha a miniszterelnök fajt acemplit akar tenneteni, ha fel akarja adni örendekesési jogainkat, akkor a jelenetek miatt, amelyek itt is fognak játszódni és ha a háboru érdekei kockán forognak is, a felesség önköt fogja terhelni.

Hosszu lejárati szerződést itt csak erőszak útján lehet megszerzesteni, hszék be ismét a darabontokat, debbanak ki bannfiakat, mutassák meg, hogy Magyarországon csak katonai diktatúrával lehet husz éves kiegyezést kötni. (Hosszu tartó szünetes taps.)

A többség Tizza választát tudomásul vette. Az ülés negyed 9 kor véget ért.

Hasznos híre adandó nyári használatra 10 hold hereföld Gacsibába Értekezni lehet. Katona Istóvel. Iskola u. 25.

A Fehérvári-utirablógyilkosság

Buzás egyedül követte el a tettet

Buzás József, a Fehérvári-utirablógyilkos a főkapitányság épületében van még. A vasárnapra virradó éjszakán, éjjél után, megkezdődött jegyzőkönyvi kihallgatása, amely fél három óráig tartott. Ugyanazokat mondotta el, amit már előzően, ugyanazokat a részleteket ismételte meg, amelyekről már beszámoltunk. Szívósan ragaszkodik hozzá, hogy nem egyedül követte el a rablógyilkosságot, minden bizonyíték ellenére erősíti, hogy Steiner Jenő volt a társa, hogy ő csak kint állt a Fehérvári-uton és őrködött, amialatt Steiner bent az üzletben végzett az asszonnyal. De hiábavaló a tagadása. A nyomozás nagyzerűen összeállított és csoportosított adatai kétségtelenül, világosan mutatják hogy a gyilkosságot Buzás József követte el. Még akkor is, ha csakugyan társ volt ez a megvádolt Steiner Jenő, magdöntetetlenül bizonyos, hogy Buzás József öte meg Guttmann Árnianát.

Nézzük csak, mit vall László Sándor kereskedelmi iskolai tanuló, a bűntény legfontosabb tanuja:

Szerdán reggel kilenc óra-akor indullam el hazuról, a Fehérvári-uton, egy hentesboltba igyekeztem. Amikor el haladtam a Fehérvári-uton, már egynegyed tíz volt. Véletlenül bizonyos tudom, mert egy üzlet óráját megnéztem s az én órámmal egyezett az idő, az én órámmal pedig hajszálnyi pontossággal jár. Tehát egynegyed tíz mulhatott két-három perccel, a mikor az ékszeres bolt mellett elhaladtam. Épen az ajtó mellett léptem, amikor a boltból kiugrott egy fiatalember és izgatottan, reszkette sietett el mellettem. Csak azt láttam hogy sötétes színű puha kalapja van, kerekre begyűrve a teteje, barna kabátja és a gallér föl van gyűrve. De a legfelső gomb nyitva volt s

kihátszott a fehér gallérvédés a második kabátgombnál kilátottak a rojtok. Ekkor még nem láthattam tisztán az arcát, mert sietve suhant el mellettem. Az utcán körül nem volt senki, véletlenül nem járt arra senki, csak egy parasztszekér állt a tulsó járdán. Nem is tudom megmondani, miért, de valami gyanum támadt. Visszafordultam tehát és követtem gyors léptekkel a fiatalembert, hogy utolérjem és megnézzem az arcát. A Ferenc József hid felé ment. Körülbelül negyven lépésnyire utolértem és amikor mellette elhaladtam és egy lépésnyire előre voltam, visszafordultam és úgy tettem mintha nézném, jön e utánam a kiskutyám. Ebben a pillanatban világosan láthattam a fiatalember arcát és jól megjegyeztem magamnak a vonásokat, Ezért tudok pontos személyleírást adni és ezért ismerem föl tehát teljes határozottsággal és teljes biztonsággal Buzás József katonaszökevény pincérben azt a fiatalembert, aki egynegyed tíz után három perccel az ékszeresboltból izgatottan kiestett...

László Sándornak ez a vállomása vezette rá elsősorban Buzás Józsefre a nyomozás irányát.

Tudvalevő a rablógyilkos vállomásából, hogy amikor a detektívönök azt mondotta neki, hogy hiszen tanuk látták kijönni az ékszerüzletből, meglepő nyugalommal rögtön így válaszolt:

— Lehetséges, mert én is bant voltam a boltban, de csak azért, hogy körünézsek és tájékozódjam. Alkudtam egy órára, aztán kimentem és szóltam Steinernek, hogy most már bemehet, tiszta a levegő...

Megdől ez a vállomása. Az ellenkezője kétségtelenül megállapítható László Sándor elsőrangú tanuvallomása alapján.

A nyomozás e megállapításából kétségtelen, hogy Buzás József követte el a rablógyilkosságot egyedül.

Steiner Jenő ártatlan Bácsból jelentik: A rend-

Őrség Steiner Jenőt elfogta és bekísérték a rendőrigazgatóságra, a hol kétségtele nélkül megállapították, hogy Steinernek a legcsekélyebb része sincs a gyilkosságban és a gyilkosság egész ideje alatt Bécsben tartózkodott.

Buzás bevallotta hogy egyedül követte el a gyilkosságot

Mindezen terhelő bizonyítékok sulya alatt Buzás József végre megtört és beismerte, hogy egyedül élte meg és rabolta ki Guttman Árminnét.

NAPI HIREK

A gyilkos oroszát átszállították a katonai ügyészséghez. A gyilkossággal vádolt orosz foglyot Dnizs Tyilenikát, miután a rendőrség befejezte a nyomozást, ma az összes iratokkal együtt átszállították Szegedre s átadták a katonai ügyészségnek. Itt említjük meg, hogy a gyilkos orosz az utolsó pereig megmaradt konok tagadása mellett, habár a gyilkosság napjára nem tudja igazolni alibijét. A gyilkossággal kapcsolatban a rendőrség ezúton felhívja mindazokat akik Törköly Etellel, a meggyilkolt asszonnyal (február h) 17 és 19 ike között beszéltek, vagy lakásán voltak, a nyomozás egyes adatainak kiegészítése végett a rendőrségen jelentkezni sziveskedjenek.

Javul a vasúti forgalom. Az időjárás enyhülése már is megjavította a forgalmi viszonyokat. A késések ugyan még gyakoriak, de keréltsem olyan nagy mértékben, mint azelőtt. A helyzetjavulását legnagyobb részt az időjárásnak lehet tulajdonítani és kétségtelen, hogy a további enyhüléssel a helyzet is fokozatosan javulni fog.

Nem jönnek levelek Oroszországból. Az utóbbi időben nagyon gyéren érkeznek levelek az orosz fogságban élő katonáinktól. Ezt a fület aggódva figyelik azok, kiknek családtagjai orosz fogságban élnek. A levelek elmaradásának oka valószínűleg az, hogy Oroszországban, mint a jelek

mutatják, hogy belső zavarok vannak és így visszatartják a foglyok leveleit, nehogy azok valamilyen titkos jelekkel hirtedhassanak arról a hangulatáról, mely az orosz társadalmat urálja. Az aggódók legyenek csak türellemmel és reméljék a legjobbat.

Aki a trafikkal spekulál. Szappanos Alajos makói lakos trafikengedélyt arra használta, hogy a neki kiutalt dohányárakat malom munkásoknak a rendes árakon jóval magasabbban adta el. A rendőrség ezért 3 napi elzárásra és 25 korona pénzbírságra ítélte.

Mágnás Miska. Óriási közönség gyönyörködött hétfőn este az Urania színházban, „Mágnás Miska” pompás históriáján, amely elsőrendű rendezésben Berky Lili kitűnő alakításában került színre. Igazán pazar kóp volt ez a magyar fim szinte beleléte magát a nézőközönség ebbe a gyönyörű operetbe, amely annak idején nagy gyönyörűséget szerzett a közönségnek. A kitűnő darab ma újból másoron van s aki nem nézte meg, ne mulassza el megáézni e kitűnő darabot.

LEGÉNY

125. fejezet.

(1498)

Crosslán és bika!

Amily erős volt az crosslán, oly ügyes volt a másik. Volt egy két pillanat, midőn az ismeretlen nagyság csaknem leterítette az oroszlánt, s ilyenkor tembelé taps sugó buzdítás repült feléje. A rokonszenvet kétségtelelenül a bátor ismeretlen vállalkozó bírta, a esodálattel azonban mégis a marsaillesi oroszlán vitta ki magának, ki egy két jól kiszámított fogással hanyat fektette ellenfelét s mindkét vállát lenyomta a földre!

E hatalmas erőifejtés még asokat elragadta, kik nem órá fogadtak, akik pedig órá fogadtak, azok nem tudtak hova lenni lekesedésükben.

Mikor végre lecsendesedett a frenetikus taps, a kikiáltó ismét előállott és erengő hangon kérdé:

nincs-e még valaki, aki a jutalmul kifizetett kétszáz frankra és díszre sítte pályáson elhajtana.

Csakhamar előállott egy mérsáres-legény, kiről tudva volt, hogy fölkészülött az erős bírá.

Beppe végig mérte ellenfelét. Hatalmas fékő volt, aki bizonyára de got fog adni neki, sőt talán vesselemes is lehet rá nézve! Ezt is hamar felöltötték s a szokásos módon megkezdődött a birkóság. Beppe ez egyszer nagy sulyt fektetett rá, hogy a birkóság feltételeit a darvának látszó pályáival jól megértessék.

(Folyt. köv.)

Papp Imre

eladja a Tárnokban levő

két hold földjét.

Egyik hold szőlő, a másik pusztal, Értekezni lehet Rákócy u 19 sz a

Eladó ház.

Kazinczki utca 7 számú H A Z A M, Gáll nyomda szomszédságában eladó, mely áll 4 padolt szoba 2 padolt konyha villanybevezetéssel, 2 fás szin, 2 sertős ol. Értekezni lehet: Gróf Pálfi (Fekete) utca 59 szám alatt a tulajdonossal.

Eladó föld.

Néhai Nacsza Pál féle 16 katasztrális hold jángeri járandó, Mészáros Péter szomszédságában, szabadkézből örökáron eladó. Értekezni lehet

Vizhánycs János

Földeák, Kereszt utca 482 szám a

Eladó ház.

A Mészáros utca 19. u számú ház mely Szabó Ferenc tulajdona, örökáron eladó. Értekezni lehet:

Budai Istvánnal

Klaphu utca 36. szám alatt.

Rakay Ferenc

tudatja, hogy őtől állandóan arankamagot

heromagot

lehet kapni, egy kicsinyben, mint egyben. Értekezni lehet Váradi utcai vonalig

Takarmány burgundi répa

kapható TITZ MIKSANAL

Tudomására hozom a t. gazdaközönségnek, hogy a

manilla fonál

eladását megkezdtem.

Miután az anyaghiány miatt igen kevés készlet áll rendelkezésemre, saját érdekemben ajánlom, míg a készlet tart, hogy az érdeklődőket bosszerezsek. Tisztelettel KISS LAJOS, a bírósággal szemben

A Makói Onsegélyző Egylet mint szövetkezet, (Hunyadi utcán, makói Takarékpénztár épület) ujonnan megnyílt

zálogintézet

legmárgakeltebb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönökkel ad kölcsönöket ad öszszesre, arany és ezüst-érmékre, értékpapírokra, sorajogokra

és egyéb ingóságokra. Takaréktári gazdáltság kölcsönökkel folyótt előnyös kamattal és hiteltési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelevényre.

Hivatalos órák d. e. 9-12-ig l. u. 3-5-ig.

A makói postahivatal egy nőt vagy férfit keres újsághordásra

Makói Urania Színház

Telefon szám: 181

Szerdán, február 28 án:

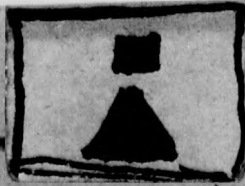
Színre kerül:

Mágnás Miska

Katonák őrmestertől lefelé a jegy felét fizetik, kivéve vasárnap este

Ablakredőnyük önműködővel

minden nagyságban kaphatók Pagi-órák

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-sorok, eszkapadás nélkül, arányból, platinából

Értékes foglómések

eztől smaltgámból és a fog-azimévi azonos porcellánból. Fogkövek ellátását, fogak fehéritését és hibás fogszívás áttelekítését vállalom, 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Bud. pesten és Berlinben is szerzői tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uricica, Böhm-féle ház, Makón.

Egy ügyes részletes kisasszony felvétetik IRITZ SAMUEL özv. céghez.

Lapkihordók felvételnek a kiad. hivatalban.

Jó házból való

fiu tanulónak

felvétetik a

Makói Függet-

len Ujság

nyomdájában

Machabörti

Levegő, jéghűtés, nyújtás, víznyomás, vízvezeték és csatlakozások, ábrák és rajzok, a legújabb szabványok szerinti munka.

Löwenstein Ártúr

Dobk. P. vez. u. 49. sz. Rácsa borméreg mellett.

Ely forrás és lát. helyek felvétel. IRITZ MINEANAL

POBR BNDRE

gyógyászati kapható Makón

VILMOS-CRÉM

gyógyászati kapható Makón. Vilmos-Crém. Gyógyászati kapható Makón. Vilmos-Crém. Gyógyászati kapható Makón.

Dirigmentársági vállalat.

KISS KÁROLY

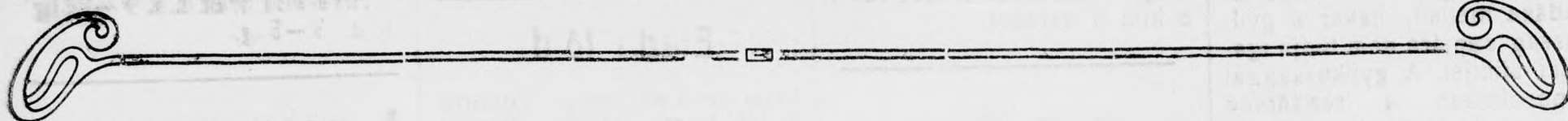
dirigmentársági vállalata.

Makó Főter

Te most érkező munkáját a legújabb technikával, a legpontosabb munkával, és jutányos áron végzi. A munkáját pompás elvégzésre, leve és falkapcsoló munkára!

Gyártásában rengeteg bizalmi munkát végez.

Próbás kizsgálás.

Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefonszám 124.

